

Özlem AKINCI ALBAYRAK

**ACENTELİK VE TEKEL YETKİSİ
VEREN DİĞER SÖZLEŞMELERDE
REKABET YASAĞI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ACENTELİK VE TEKEL YETKİSİ VEREN DİĞER SÖZLEŞME İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ

I. ACENTELİK	5
A. Tanımı ve Unsurları.....	5
B. Tarafların Hak ve Borçları	9
C. Sözleşmenin Sona Ermesi ve Sonuçları.....	14
II. TEKEL YETKİSİ VEREN DİĞER SÖZLEŞME İLİŞKİLERİ	16
A. Franchise.....	16
1. Tanımı ve Unsurları	16
2. Tarafların Hak ve Borçları	19
3. Sözleşmenin Sona Ermesi ve Sonuçları.....	21
B. Bayilik.....	22
1. Tanımı ve Unsurları	22
2. Tarafların Hak ve Borçları	24
3. Sözleşmenin Sona Ermesi ve Sonuçları.....	25
C. Tek Satıcılık.....	27
1. Tanımı ve Unsurları	27
2. Tarafların Hak ve Borçları	29

3. Sözleşmenin Sona Ermesi ve Sonuçları.....	30
--	----

İKİNCİ BÖLÜM
ACENTELİK VE TEKEL YETKİSİ VEREN
DİĞER SÖZLEŞME İLİŞKİLERİNDE
REKABET YASAĞI DURUMLARININ
İNCELENMESİ

I. REKABET VE REKABET YASAĞI KAVRAMLARI	33
A. Genel Olarak.....	33
B. Sözleşmeye Dayalı Rekabet Yasağı - Kanuni Rekabet Yasağı.....	38
C. Rekabet Yasağının Mevzuatta Düzenlenişi.....	39
1. Genel Olarak.....	39
2. Bağlı Tacir Yardımcılarının Rekabet Yasağı	40
3. İşçinin Rekabet Yasağı.....	40
4. Acentenin Rekabet Yasağı	42
II. SÖZLEŞME İLİŞKİSİ SÜRESİNCE BULUNAN REKABET YASAĞI	43
A. Acentelik Sözleşmesinde Tekel Hakkı.....	43
1. Genel Olarak Tekel Hakkı.....	43
2. Tekel Hakkının Kapsamı	46
a. Konu Bakımından.....	46
b. Bölge veya Müşteri Çevresi Bakımından	47
c. Zaman Bakımından	48
d. Kişi Bakımından.....	48
3. Tekel Hakkı Bulunan Acentenin Ücret Hakkı.....	51
4. Tekel Hakkına Aykırılığın Yaptırımı ve Sonuçları	53
5. Alman Hukukunda Acentenin Tekel Hakkının Düzenlenişi..	55
6. İsviçre Hukukunda Tekel Hakkının Düzenlenişi.....	59
B. Tek Satıcılık Sözleşmesinde Tekel Hakkı.....	61
1. Genel Olarak.....	61

a. Tek Satıcının Tekel Hakkı	61
b. Sağlayıcının Tekel Hakkı	66
2. Tekel Hakkının İhlali ve Yaptırımları	69
a. Sağlayıcının İhlali ve Yaptırımları	69
b. Tek Satıcının İhlali ve Yaptırımları	73
C. Franchise Sözleşmesinde Tekel Hakkı.....	75
1. Genel Olarak.....	75
a. Franchise Alanın Tekel Hakkı	75
b. Franchise Veren Tekel Hakkı	78
2. Tekel Hakkının İhlali ve Yaptırımları	79
a. Franchise Veren İhlali ve Yaptırımları	79
b. Franchise Alanın İhlali ve Yaptırımları	81
D. Bayilik Sözleşmesinde Tekel Hakkı.....	81
1. Bayinin Tekel Hakkının İncelenmesi	81
2. Sağlayıcının Tekel Hakkı, İhlali ve Yaptırımları	83

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SÖZLEŞME SONRASI REKABET YASAĞI ANLAŞMASI

I. REKABET YASAĞI ANLAŞMASI KAVRAMI	85
II. ACENTENİN REKABET YASAĞI ANLAŞMASI VE ŞARTLARI	91
A. Anlaşmanın Tarafları	91
B. Anlaşmanın Şartları	92
1. Taraflar Arasında Yazılı Bir Anlaşma Yapılmış Olması	92
2. Belgenin Acenteye Verilmiş Olması Şartı	95
3. Sözleşmenin Sınırlandırılması Şartı	99
a. Zaman Bakımından Sınırlandırılması.....	99
b. Konu Bakımından Sınırlandırılması	102
c. Bölge veya Müşteri Çevresi Açısından Sınırlandırılması	104

4. Müvekkilin Acenteye Tazminat Ödemesi Şartı	107
a. Genel Olarak.....	107
b. Tazminatın Hukuki Niteliği	110
c. Tazminatın Hesaplanması ve Koşulları	112
d. Tazminatın Ödenmesi Şekli.....	116
e. Tazminatın Ödenme Zamanı	116
f. Tazminatın Ödenmemesi Durumu	117
C. Anlaşmanın Yapılma Zamanı.....	118
III. TEKEL YETKİSİ VEREN DİĞER SÖZLEŞMELERDE REKABET YASAĞI ANLAŞMASI.....	120
A. Franchise Sözleşmesinde Rekabet Yasağı Anlaşması.....	120
1. Genel Olarak.....	120
2. Rekabet Yasağı Anlaşmasının Şartları	123
B. Tek Satıcılık Sözleşmesinde Rekabet Yasağı Anlaşması.....	127
1. Genel Olarak.....	127
2. Rekabet Yasağı Anlaşmasının Şartları	130
C. Bayilik Sözleşmesinde Rekabet Yasağı Anlaşması.....	132
1. Genel Olarak.....	132
2. Rekabet Yasağı Anlaşmasının Şartları	134

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

REKABET YASAĞI ANLAŞMASININ İHLALİ, YAPTIRIMLARI VE ANLAŞMANIN SONA ERMESİ

I. ACENTELİK SÖZLEŞMESİNDE REKABET YASAĞI ANLAŞMASININ İHLALİ VE YAPTIRIMLARI.....	137
A. Anlaşmanın İhlali	137
B. İhlalin Yaptırımları.....	139
1. Acenteye Uygulanan Yaptırımlar	139
2. Müvekkile Uygulanan Yaptırımlar.....	142

II. TEKEL YETKİSİ VEREN DİĞER SÖZLEŞMELERDE ANLAŞMANIN İHLALİ.....	143
A. Anlaşmanın İhlali.....	143
B. İhlalin Yaptırımları.....	145
III. REKABET YASAĞI ANLAŞMASININ SONA ERMESİ.....	146
A. Acentelik Sözleşmesinde Rekabet Yasağı Anlaşmasının Sona Erme Sebepleri.....	146
1. Müvekkilin Rekabet Yasağı Anlaşmasından Vazgeçmesi.....	146
2. Acentelik Sözleşmesinin Haklı Nedenle Feshi Durumlarında Fesheden Tarafın Rekabet Yasağı Anlaşmasını Sona Erdirmesi.....	149
3. Rekabet Yasağı Anlaşmasının Diğer Sebeplerle Sona Ermesi	152
a. Tarafların Anlaşması Yoluyla Sona Erdirme	152
b. Tarafların İflas Hallerinin Anlaşmaya Etkisi	153
aa. Müvekkilin İflası Hali	153
bb. Acentenin İflası Hali	156
c. Taraflardan Birinin Ölümü Halinin Anlaşmaya Etkisi .	157
d. Taraflardan Birinin Kısıtlanması veya Ehliyet Kaybı Hallerinin Anlaşmaya Etkisi	158
e. Rekabet Yasağı Anlaşmasının Haklı Sebeple Feshi	159
B. Tekel Yetkisi Veren Diğer Sözleşmelerde Rekabet Yasağı Anlaşmasının Sona Ermesi.....	160
IV. REKABET YASAĞI ANLAŞMASINDAKİ ACENTE ALEYHİNE ŞARTLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	162
V. ACENTELİK VE TEKEL YETKİSİ VEREN DİĞER SÖZLEŞMELERDEKİ REKABET YASAĞININ REKABET HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	165
A. Genel Olarak.....	165
B. Tekel Hakkının Rekabet Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi	168
1. Genel Olarak.....	168

2. Acentelik Sözleşmesi Bakımından Tekel Hakkının Rekabet Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi.....	168
3. Tek Satıcılık Sözleşmesi Bakımından Tekel Hakkının Rekabet Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi.....	170
4. Franchise Sözleşmesi Bakımından Tekel Hakkının Rekabet Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi.....	172
C. Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı Anlaşmasının Rekabet Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi.....	173
SONUÇ	177
KAYNAKÇA.....	183